

Kertomus vuoden 2015 toiminnasta

Tampereen
joukkoliikenne

Yksi kaikkien puolesta.

Vuosi 2015 oli joukkoliikenteessä muutosten osalta välivuosi Tampereen kaupunkiseudulla. Järjestämistavan muutos toteutettiin vuonna 2014 Pirkkalan, Lempäälän, Vesilahden, Kangasalan ja Nokian joukkoliikennepalveluihin. Ylöjärvellä ja Orivedellä vastaava järjestämistavan muutos toteutetaan vuonna 2016 ja samalla uudistetaan koko kaupunkiseudun tariffijärjestelmä yhtenäisine hinnoitteluperiaatteineen. Tämän jälkeen koko kaupunkiseudulle on rakennettu yhtenäinen joukkoliikennejärjestelmä ensimmäisen kerran.

Vuoden 2015 aikana palvelutarjontaan tehtiin pienehköjä tarkistuksia ja vuorotarjontaa lisättiin kapasiteetin loppumisen johdosta erityisesti Pirkkalan suunnalla sekä Hervannan liikennepalveluissa. Joukkoliikenteen käyttö kasvoi kaupunkiseudulla vuonna 2015 noin prosentin eli noin 300 000 uutta matkaa. Vuonna 2015 kaupunkiseudulla tehtiin noin 35 miljoonaa joukkoliikennematkaa. Valtaosa matkustuksesta keskittyy Tampereelle, jossa tehtiin 30,6 miljoonaa matkaa. Pirkkalassa matkoja tehtiin toimintakertomusvuonna 1,1 miljoonaa. Muissa kunnissa on vielä siirtymäajan järjestelyjä voimassa, joten käypää tilastoa ei kuntakohtaisista nousuista vielä ole.

Tilastoissamme kasvua on parin miljoonan matkan verran mutta tilastot näyttävät naapurikunnissa jo tapahtuneen järjestämistavan muutoksen. Lisää tilastomuutoksia tulee vuonna 2016, kun Orivesi ja Ylöjärvi liittyvät joukkoliikennelautakunnan tilaaman liikenteen suojiin.

Vuosi 2015 ei ollut välivuosi palvelujen suunnittelijoille ja päätöksentekijöille. Joukkoliikennelautakunta päätti 24.6.2015 uudesta lippu- ja tariffijärjestelmästä ja sen päätöksen toimenpiano käynnistettiin viipymättä. Joukkoliikenteen normaalien suunnittelu- ja järjestä-

mistehtävien lisäksi osallistuimme merkittäväällä panoksella raitiotie-hankkeen suunnitteluun ja toteutimme ensimmäisten ladattavien sähköbussien hankinnan Tampereelle. Liikenteeseen sähköbussit tulevat syksyllä 2016.

Joukkoliikenteen sujuvuus parani merkittävästi, kun Teiskontien joukkoliikennekaista välillä Alihuikkaantie Kuntokatu valmistui marraskuussa 2015. Kaistan myötä joukkoliikenteen sujuvuus TAYSin kohdalla parantui huomattavasti ja toimenpiteellä on merkittäviä vaikutuksia Teiskontien joukkoliikenteeseen. Teiskontiellä liikennöidään arkiruuhkassa noin 30 vuoroa tunnissa suuntaansa.

Tampereen työttömyysaste pysyi vuoden 2015 korkealla, yli 18 prosentin tasolla. Tästä huolimatta matkustajamäärien kehittämisessä päästiin kasvu-uralla parin vuoden tauon jälkeen. Tavoitteeksi asetettuun 2 prosenttiin ei päästy, mutta puoleenväliin sentään.

Joukkoliikenteen hoidon kustannustason nousu korreloi luonnollisesti taloudellisen kasvun kanssa. Matalasuhdanteessa kustannusindeksikin kasvaa maltillisesti ja vuoden 2015 aikana poikkeuksellisesti kustannukset laskivat noin prosentin. Tästä johtuen joukkoliikenteen talousarvion 2015 toimintakate toteutui 300.000 euroa arvioitua parempana.

Vuosi 2015 sujui hyvin. Matkustus kääntyi pienehköön taantuman jälkeen kasvu-uralle, joukkoliikenteen olosuhteet paranivat Teiskontien bussikaistojen myötä ja tehdyillä päätöksillä vietiin seudullista joukkoliikennettä eteenpäin kohti vuoden 2016 muutoksia. Hyvä välivuosi.

Mika Periviita, joukkoliikennepäällikkö

Joukkoliikenteen seudullinen yhteistoiminta

Tampereen kaupunki toimii EU:n palvelusopimusasetuksen sekä kansallisen joukkoliikennelain mukaisena toimivaltaisena viranomaisena Kangasalan, Lempäälän, Nokian, Oriveden, Pirkkalan, Tampereen, Vesilahden ja Ylöjärven kuntien muodostamalla alueella. Seudullinen yhteistoiminta käynnistyi 1.1.2011 ja se sisältää toimivaltaisen viranomaisen tehtävien lisäksi sopijakuntien keskenään sopimat joukkoliikenteeseen liittyvät tehtävät.

Joukkoliikenteen viranomaistoiminnasta on säädetty joukkoliikennelaisissa. Seudullisen yhteistoiminnan sisällöstä muilta osin on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Yhteistoiminnan tavoitteena on toteuttaa kuntarajat ylittävää yhteistyötä joukkoliikenteen järjestämisessä sekä kehittää ja koordinoida seudullista joukkoliikennettä niin, että joukkoliikenteen palvelutaso parane ja palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti ja edullisesti. Kuntien itse määrittelemät palvelutasotavoitteet ohjaavat liikenteen suunnittelua. Liikenteen toteuttaminen ja järjestämistapa perustuu sen kunnan, jota kyseinen liikenne ensisijaisesti palvelee, esitykseen ja rahoituspäätökseen.

Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta toimii päätöksentekovelvoitteenä seutuliikenteessä ja Tampereen kaupungin sisäisessä liikenteessä. Lautakunnassa on 14 jäsentä, joista Tampereen kaupungin valtuusto valitsee seitsemän jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen sekä muiden kuntien valtuustot kukin yhden jäsenen ja tälle henkilökohtaisen varajäsenen. Jäsenen ja varajäsenen tulee olla valtuutettu tai varavaltuutettu. Tampereen kaupunginvaltuusto valitsee asettamistaan jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Joukkoliikennelautakunnan lisäksi yhteistoiminnan toimielimiä ovat kuntien joukkoliikennedyshenkilöistä muodostettu kaupunkiseudun jouk-

koliikennetyöryhmä sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja maakuntaliiton yhdyshenkilöistä muodostettu alueellinen joukkoliikennetyöryhmä.

Viranomaisen tehtävä on määrittellä joukkoliikenteen palvelutaso ja päättää joukkoliikenteen järjestämistavasta toimivalta-alueellaan. Viranomaistehtäviin kuuluu harjoitettavan reitti- ja kutsujoukkoliikenteen lupaviranomaisena toimiminen sekä niin sanottujen siirtymäkauden liikennöintisopimusten hallinta. Siirtymäkauden liikennöintisopimuksilla tarkoitetaan ennen joukkoliikennelain voimaantuloa 3.12.2009 myönnettyjä linjaliikennelupia, joiden jatkamisesta liikenteenharjoittaja ja toimivaltainen viranomainen ovat sopineet viimeistään 2.12.2009. Tampereen seudulla toimivaltainen viranomainen lain voimaantulohetkellä oli Länsi-Suomen lääninhallitus (nykyinen Pirkanmaan ELY-keskus). Siirtymäkauden sopimukset on siirretty 1.1.2011 alkaen Tampereen kaupungille.

Joukkoliikenteen seudullisen yhteistoiminnan taloudesta ja kustannusten jaosta on sovittu yhteistoimintasopimuksessa. Yhteisten tutkimus- ja kehityshankkeiden kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen suhteessa. Organisaatiosta ja lautakunta-toiminnasta aiheutuvat kiinteät valmistelu- ja toimeenpanokustannukset jaetaan kunkin kunnan asukkaiden tekemien joukkoliikennematkojen suhteessa. Kaupunki- ja seutulippujen hintavelvoitteiden määrittämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa kukin kunta omalta osaltaan. PSA:n mukaisesti hankitun liikenteen kustannukset jaetaan siten, että kunnan sisäisen liikenteen nettokustannuksista vastaa kunta itse ja kuntien välisen liikenteen nettokustannukset jaetaan niiden kesken, joita ko. liikenne palvelee kuntalaisten matkustuksen (lipputulon) suhteessa. Edellä mainittuja periaatteita noudatettiin kertomusvuonna soveltaen.

Kaupunkiympäristön kehittämisen organisaatio 2015

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN				
Risto Laaksonen				
Yleisten alueiden suunnittelu	Maan- käytön suunnittelu	Rakennuttaminen, kunnossapito ja valvonta	Viranomais- yksiköt	Joukkoliikenne 31.12.2015
				Joukkoliikennepäällikkö Mika Periviita Tiedotus ja markkinointi Viestintäsuunnittelija Hanne Tamminen Matkapalvelut Asiakaspalvelupäällikkö Tanja Lehtonen Suunnittelija Harri Hakala Asiakaspalvelusuunnittelija Maiju Lieskivi Toimistovastaava Miia Nieminen Palveluvastaava Satu Paakkonen
				Liikennepalvelut Suunnittelupääll. Juha-Pekka Häyrynen Joukkoliikennelogistikko Juha Kortteus Joukkoliikenneinsinööri Petri Hakala Joukkoliikenneinsinööri Riikka Salkonen <i>Asiakaspalvelusihteerit:</i> Toni Huitula Mika Julkunen Eija Oja 50 % Anneli Korkiamäki Mervi Mäkelä Meeri Ojala Teija Paasio Marita Yadigar-Bigün Eija Lehtonen

Tampereen kaupungin joukkoliikenneyksikkö

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta huolehtii Tampereen kaupungin kaupunkiympäristön kehittämisen ydinprosessiin sijoittunut tilaajayksikkö, joukkoliikenneyksikkö.

Joukkoliikenteen palvelutilausta suunniteltaessa arvioidaan joukkoliikenteen tarve ja sen kehittyminen, suunnitellaan joukkoliikenteen linjasto ja liikennöinti sisältäen reitit, aikataulut ja pysäkkien paikat. Tilaaja suunnittelee liikenteen autokierrot ja hankkii ne tuot-

tajilta. Tilaaja vastaa myös joukkoliikenteen tukipalvelujen kehittämisestä (rahastus- ja informaatiojärjestelmät) ja on mukana koordinoimassa muita kaupungin henkilöliikenteen palveluja (palveluliikenne, matkapalvelukeskus). Joukkoliikenteen tilaaja vastaa tariffisuunnittelusta, yhteistariffiliikenteen taloudellisesta selvityksestä (clearing), lippujen myynnistä ja myyntiverkostosta sekä joukkoliikenteen tiedotuksesta ja markkinoinnista.

Kesällä 2016 voimaan tulevaa vyöhykeuudistusta mietittiin pienryhmissä henkilöstöpäivänä. Vasemmalta Mika Periviita, Mervi Mäkelä, Juha Kortteus ja Satu Paakkonen.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennejärjestelmä

Tampereen kaupunkiseudulla toteutettiin joukkoliikenteen järjestämistavan muutos 30.6.2014 alkaen Pirkkalan, Lempäälän, Vesilahden, Kangasalan ja Nokian joukkoliikennepalveluihin. Muutos perustui EU:n palvelusopimusasetukseen ja sen mukaisesti laadittuun vuonna 2009 voimaantulleeseen joukkoliikennelakiin.

Lain tultua voimaan seutuliikenteen linjaluvat muuttuivat siirtymäajan liikennesopimuksiksi, jotka päättyivät 29.6.2014 Pirkkalassa ja Vesilahdella kokonaan sekä Lempäälässä, Kangasalla ja Nokialla pääosin. Orivedellä ja Ylöjärvellä siirtymäajan sopimukset jatkuvat pääosin vuoteen 2016 asti. Siirtymäajan sopimukset korvaavat palvelut toteutettiin yhteen sovittaen Tampereen linjaston kanssa. Korvaavat liikennepalvelut hankittiin pääosin avoimilla tarjouskilpailulla bruttosopimuksin.

Liikennepalvelut muuttuivat linjaston ja aikataulujen osalta merkittävästi Pirkkalassa, Nokialla ja Tampereella. Pirkkalassa uudistettiin linjasto ja lisättiin vuorotarjontaa merkittävästi. Nokialla yhteydet

Tampereelle järjestettiin nopeana moottoritieyhteytenä ja toteutettiin sisäinen linjasto, josta on järjestetyt vaihtoyhteydet Tampereen vuoroihin. Tampereella linjastoa kehitettiin runkolinjoihin perustavaksi ja samalla linjanumerointia uudistettiin. Lempäälässä ja Kangasalla seutuliikenteen muutokset olivat maltillisia ja liikennettä lisättiin ulottamalla aikaisemmin kuntarajalle päätyneitä liikenteitä Lempäälän Höytämöön ja Kangasalan Vatialaan. Vesilahdella lisättiin vuorotarjontaa, mutta kokonaisuutena muutokset olivat maltillisia.

Tariffijärjestelmään tehtiin seutuvyöhykkeet alueille, joihin joukkoliikennelautakunnan järjestämä liikenne ulottui. Uusina lipputuotteina tulivat käyttöön vaihdolliset seutusarja- ja -kertaliput sekä ns. joustoseutulippu. Suurempi muutos tariffijärjestelmään on tavoitteena toteuttaa kesällä 2016, kun siirtymäajan sopimukset pääosin loppuvat koko seudulla ja valtakunnallinen lippu- ja maksujärjestelmä voitaneen ottaa käyttöön Tampereen kaupunkiseudulla. Merkittävin muutos 30.6.2014 alkaen oli Tampereen tariffialueen laajeneminen Pirkkalaan.

LINJASTO 10.8.2015

1	Vatjala - Leinola - Koskipuisto - Härmälä - Suuppa/Vaitti/Kyösti/Lentoasema • Airport	1	Väinö Paunu Oy
2	Rauhaniemi - Pyynikintori	1	Länsilinjat Oy
3	Etelä-Hervanta - Keskustori - Lielähti - Lentävänniemi	1	Tampereen Kaupunkiliikenne, TKL
4	Hervantakeskus - lidesranta - Keskustori	1	TKL
4Y	Hervantakeskus - Hallila - Keskustori	1	TKL
5	(TAYS -) Hervanta - Vuores - Keskustori	1	TKL
8	Atala - Keskustori - Pispala - Tesoma - Haukiluoma	1	TKL
9	Annala - Kalevantie - Keskustori	1	Väinö Paunu Oy
10	Kaukajärvi - Nekala - Keskustori	1	Väinö Paunu Oy
11	Sarankulma/Toivio - Härmälä - Keskustori - Pispala - Rahola	1	TKL, Väinö Paunu Oy
12	Hallila - Keskustori	1	TKL
13	Hermia - Keskustori - Pispala - Tesoma - Lamminpää - Vuorentausta - Soppeenmäki	1 YVI	TKL
14	Petsamo - Keskustori - Pirkkahalli - Pere (- Suuppa - Pitkäniemi - Nokia)	1	TKL
15	Järvensivu - Keskustori - Pispalanharju	1	TKL
17	Vehmainen - Keskustori - Pispala - Tesoma - Kalkku	1	Väinö Paunu Oy, Länsilinjat Oy
20	Hikivuori - Hervanta - Keskustori - Pyynikintori/Särkänniemi	1	Länsilinjat Oy
21	Turtola - Hatanpää - Keskustori - Lielähti - Tesoma	1	TKL
21Y	Tesoma - Lielähti - Keskustori - TAYS	1	TKL
24	Itä-Hervanta - Vanha kirkko	1	TKL
25	Janka - Keskustori - Tahmela	1	Satakunnan Liikenne Oy
26	Höytämö - Sarankulma - Keskustori - Pispala - Kaarila	1	TKL
27	Irjala - Takahuhti - TAYS - Keskustori - Lielähti - Ryydynpohja	1	TKL
28	Sorila - Keskustori - Pispala - Lielähti - Siivikkala	1	TKL
28Y	Nurmi - Atala - Keskustori	1	TKL
29	Linnainmaa - Keskustori - Pispala - Pitkäniemi/Kalkku	1	TKL
31	Korkinmäki - Nekala - Pyynikintori	1	TKL
32	TAYS - Hervantakeskus - Hatanpään sairaala	1	TKL
33	Lahdesjärvi (Ikea) - Keskustori	1	TKL
35	Rauhaniemi - Lielähti - Keskustori (- TAYS)	1	TKL
36	Multisilta - Keskustori - Pispala - Tesoma - Myllypuro	1	TKL
38	Atala - Linnainmaa - Kaukajärvi - Hermia	1	TKL
40	Tampere - Kangasala	12	Länsilinjat Oy
42	Tampere - Kangasala/Sahalahti - Kuhmalahti - Kuhmoinen	12	Väinö Paunu Oy
44	Kangasala - Valkeakoski	12	Valkeakosken Liikenne Oy
45	Kangasala - Kangasalan as. - Vatjala	12	Väinö Paunu Oy
46	Kangasala - Ruutana (- Perälä)	12	Väinö Paunu Oy
47	Tampere, Eteläpuisto - Kangasala, Ruutana - Suinula	12	TKL
50	Tampere - Lempäälä - Haurala	12	Länsilinjat Oy
55	Tampere/Keskustori - Lempäälä - Vesilahti - Narva	12	Länsilinjat Oy
63	Äijälä - Koiso - Pirkkala	12	Pirkanmaan Tilausliikenne
65	Linnakallio/Suuppa - Härmälä - Hervanta	12	Pirkanmaan Tilausliikenne
70	Tampere - Nokian asema	12	Väinö Paunu Oy
71	Kalkku - Kankaantaka/Ilkka - Nokian as. - Koskenmäki - Keho	2	Väinö Paunu Oy
72	Tampere, Keskustori - Nokia, Vihola - Tervasuo	12	Väinö Paunu Oy
73	Harjuniitty - Nokian asema - Vihola - Keho	2	Väinö Paunu Oy
74	Tampere, Keskustori - Myllyhaka - Nokia	12	Väinö Paunu Oy
77	Nokian asema - Tottijärvi	23	Väinö Paunu Oy
78	Nokian asema - Sarkola	23	Väinö Paunu Oy
79	Siuro - Linnavuori - Nokian asema	2	Väinö Paunu Oy
90	Pyynikintori - Sorila - Kämenniemi - Terälahti - Kaanaa	1	Väinö Paunu Oy
91	Sorila (- Diabetes-keskus) - Aitoniemi	1	Väinö Paunu Oy
92	Sorila - Pulesjärvi - Viitapohja (- Kämenniemi) - Sorila	1	Tilausliikenne Lauri Möttö Ky

NOKIA

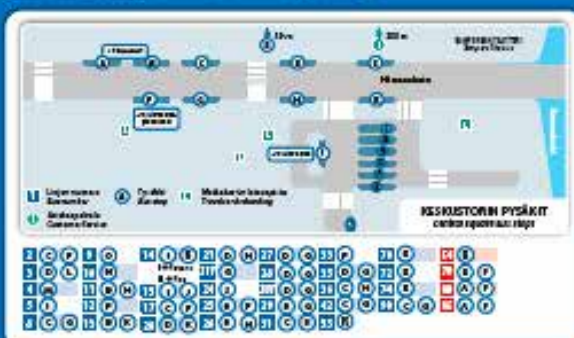
KANGASALA Ruutana

NOKIA Sorva, Tottijärvi

KANGASALA

VESILAHTI

KANGASALA

Kalvanto

LEMPÄÄLÄ

Tampereen Joukkoliikenne
Yksi kaikkien puolesta.

Frendikilaukko 24 - 02 5555 4700

joukkoliikenne@tampere.fi

joukkoliikenne.tampere.fi

[facebook.com/tampereenjoukkoliikenne](https://www.facebook.com/tampereenjoukkoliikenne)

[instagram.com/tampereenjoukkoliikenne](https://www.instagram.com/tampereenjoukkoliikenne)

Pohjakaartti © OSM, MML 2015
1:50 000

LINJASTOMUUTOKSET

Kesäkauden muutokset 1.6.2015

Kesäkaudella 1.6.–9.8.2015 joukkoliikenteen palvelutarjontaa vähennettiin kysyntää vastaavaksi.

Linjoilla 38, 44, 46, 63, 74, Y21 ja Y35

ei liikennettä kesäkaudella.

Linja 1

Reittimerkintöjä selkeytettiin Pirkkalassa. Osuus Vatiala–Suupantori pysyi ennallaan.

- **1A** Lentoasemalle
- **1B** Vähäjärven ja Takamaan kautta Vaittiin
- **1C** Kyöstin, Turkkiradan ja Teollisuustien kautta Vaittiin

Linjat 2, 5 ja 9

Vuoroväliä harvennettiin arki- ja/tai lauantaiamuisin.

Linja 14

Reitillä Pere–Pirkkala–Pitkäniemi–Nokia liikennöitiin tunnin välein ai-noastaan työmatkaliikenteessä. Keskipäivällä ei liikennöintiä.

Pysäkkimuutos Koskipuistossa

- Petsamoon: pysäkki D
- Pereelle: pysäkki G

Linja 20

Pysäkkimuutos Keskustorilla

- Särkänniemeen: pysäkki D
- Hikivuoreen: pysäkki K

Pysäkkimuutos Koskipuistossa

- Särkänniemeen: pysäkki A
- Hikivuoreen: pysäkki C

Pysäkkimuutos Tuulensuussa

- Särkänniemeen: pysäkki A
- Hikivuoreen: pysäkki F

Linjat 17 ja 25

Vuoroväli lyhennettiin 20 minuuttiin arkipäivinä ruuhka-aikaan ja keskipäivällä.

Linja 28Y

Pysäkkimuutos rautatieasemalla

- Keskustorille: pysäkki H
- Nurmiin: pysäkki J

Pysäkkimuutos Koskipuistossa

- Keskustorille: pysäkki A
- Nurmiin: pysäkki D

Linja 77

Vuorotarjontaa supistettiin.

Linja 78

Nokia–Sarkola siirtyi Tampereen joukkoliikenteen hoidettavaksi kesäliikennekauden alusta alkaen.

Talvikauden muutokset 10.8.2015

Linja 1

Arkipäiville lisättiin vuoroja Vatialassa, viikonloppuisin Kyöstissä ja Vähäjärvellä. Lentoaseman vuoroja supistettiin viikonloppuisin, mutta lennoille tarjottiin edelleen yhteys.

Linja 3

Arkisin keskipäivällä liikennöitiin tiheämmin, 10 minuutin vuorovälein.

Linja 4

Vuorotarjontaa lisättiin. Päätepysäkki siirrettiin Länsi-Hervantaan. Sunnuntaisin liikennöitiin tiheämmin, 20 minuutin välein.

Linja 4Y

Reitti muutettiin keskustan päässä vastaamaan linjan 4 reittiä.

Linja 11

Ruuhka-aikaan lisättiin vuoroja.

Linja 14

Vuorotarjontaa vähennettiin Pirkkalan Preen ja Nokian välillä. Reitillä liikennöitiin 60 minuutin välein vain ruuhka-aikoina.

Linja 28

Aikataulurakenne muutettiin aikatauluvarmuuden parantamiseksi.

Linja 36

Keskustorilta Multisiltaan lisättiin vuoro aamuseitsemäksi.

Linja 42

Osa vuoroista siirtyi Tampereen joukkoliikenteen tilaamaksi. Vuorotarjonta säilyi ennallaan.

Linja 47

Linjalla liikennöitiin myös lauantaisin Suinulasta Linnainmaalle.

Linja 50

Arkipäiville lisättiin yövuoro Tampereelta Lempäälään.

Linja 71

Lauantaisin keskipäivällä liikennöitiin tiheämmin, 30 minuutin vuorovälein.

Linja 78

Linja siirtyi Tampereen joukkoliikenteen tilaamaksi. Vuorotarjonta säilyi ennallaan.

Rautatieaseman pysäkit

Pysäkkien kirjaintunnisteet muutettiin ja pysäkkejä siirrettiin Hämeenkadun itäpäähän muutoksista johtuen.

Tampereen seudullisessa joukkoliikenteessä on käytössä pääosin älykortteihin perustuva matkakorttijärjestelmä. Kortin voi hankkia joukkoliikenteen asiakaspalvelusta tai Nella Nettilatauspalvelusta. Matkakortista peritään viiden euron suuruinen korttimaksu (minikokoinen avaimenperä-matkakortti kymmenen euroa). Matkakorttia jaeltiin vuonna 2015 noin 30 000 kpl. Noin 11 prosenttia matkakorteista tilattiin nettipalvelun kautta. Tampereen matkakortin arvonlisäverokanta muutettiin marraskuussa 24 prosentista 10 prosenttiin.

Matkakorttien latauspaikkoja oli kertomusvuoden lopussa joukkoliikenteen asiakaspalvelupisteen lisäksi 47. Seudulliset jälleenmyyjät toimivat Kangasalla, Lempäälässä, Nokialla ja Pirkkalassa. Pääosan lipusta voi ostaa myös Nella Nettilatauspalvelusta. Myynnistä (euroa) noin 68 prosenttia tapahtui jälleenmyyjien, 9 prosenttia asiakaspalvelun ja 23 prosenttia nettilatauspalvelun kautta.

Tampereen matkakortti on käytössä yhteistariffi-, seutu- ja palveluliikenteessä. Lisäksi matkakortilla olevalla arvolipulla voi maksaa sisäänpääsymaksuja liikuntapalvelujen kohteissa (uimahallit, kuntosalit) Tampereella, Nokialla ja Ylöjärvellä.

Huhtikuussa otettiin käyttöön matkakortille ladattava aktiivipassi (= arvolippu 50 euroa) toimeentulotuen piirissä oleville henkilöille (myöntäminen tietyin ehdoin). Elokuussa alkoi yhteistyö Kliento Oy:n kanssa. Tampereen matkakortit toimivat kanta-asiakaskortteina Kliento-palvelun piiriin kuuluvissa tamperelaisissa kivijalkaliikkeitä ja ravintoloissa.

Matkakortin lisäksi on käytössä paperi- ja pahvilippuja (esim. kertalippu) sekä kontaktiton (etäluettava) matkailijakortti. Tampereen seudullisen joukkoliikenteen busseissa kelpaavat myös Matkahuollon kortit, jos niihin on ladattu matkustamiseen oikeuttava lippu (esim. kaupunkiseudun seutulippu).

Nuoret ja opiskelijat saivat noin 28 prosentin alennuksen arvolipulla aikuisten lipun hinnasta. Kausilipuilla nuorten ja opiskelijoiden alennus oli noin 30 prosenttia aikuisten lipun hinnasta. Lasten alennus oli 50 prosenttia aikuisten lipun hinnasta.

65 vuotta täyttäneet tamperelaiset ja pirkkalalaiset seniorit ovat saaneet matkustaa puoleen hintaan klo 9-14. Kesäkuusta alkaen seniorialennus alkoi päivittyä matkakortille automaattisesti matkustuksen yhteydessä.

Tamperelaiset, kangasalalaiset, ylöjärveläiset, lempääläläiset, nokialaiset ja pirkkalalaiset rintama- tai miinanraivaajatunnuksen omaavat veteraanit ovat voineet matkustaa maksutta ilman aikarajoitusta Tampereen seutulippualueella.

Tampereella ja Pirkkalassa vakituisesti asuvat 25 -vuotta täyttäneet

yliopistossa, korkeakoulussa, ammatillisessa oppilaitoksessa tai luki-ossa opiskelevat opiskelijat, joiden opiskelu on päätoimista, voivat ostaa opiskelijalippuja (30 vrk ja/tai arvolippu). 30 -vuotta täyttäneille opiskelijoille opiskelija-alennus voidaan myöntää, jos he esittävät opiskelutodistuksen lisäksi voimassa olevan myönteisen opintotukipäätöksen.

Tampereen kaupunkiseudun seutulippu sekä joustoseutulippu 30 pv/90 vrk olivat käytössä edelleen kertomusvuonna. Henkilökohtainen seutulippu on voimassa 30 vuorokautta tai 90 vuorokauden aikana on käytettävissä 30 matkapäivää. Seutulipun voi hankkia kotikunnan ollessa Tampere, Nokia, Ylöjärvi, Kangasala, Lempäälä tai Pirkkala.

Kesäkuussa 2013 alkanut Seutu+VR -lipun myynti lempääläläisille ja nokialaisille jatkui kertomusvuonna. Lippu kelpaa busseissa seutulippualueella ja junassa kotikunnan mukaan yhteysväylillä Lempäälä-Tampere tai Nokia-Tampere. Lippu on henkilökohtainen yhdistelmälippu. Bussissa käytetään Tampereen matkakorttia ja junassa VR:n e-lippua.

Taksamuutokset

Lippujen hintoja nostettiin 2.1.2014. Taksankorotus perustui yleiseen kustannustason nousuun. 30.6.2014 lippuvalikoimaan lisättiin 30 matkan sarjaliput, seutumatkailijaliput sekä seutukertaliput vyöhykkeiden väliseen matkustukseen.

Lipputuote	Vanha hinta	Uusi hinta 1.1.2015
Arvolippu, aikuiset	1,74	1,78
Arvolippu, nuoret ja opiskelijat	1,26	1,29
Arvolippu, lapset ja seniorit	0,87	0,89
Työmatkalippu	41,50	42,00
30 vrk kausilippu, aikuiset	47,00	48,00
30 vrk kausilippu, nuoret ja opisk.	33,00	33,50
30 vrk kausilippu, lapset	23,50	24,00
360 vrk kausilippu, aikuiset	-	300,00

Ikäryhmät

Aikuiset	25 vuotta täyttäneet
Nuoret	12-24 -vuotiaat
Lapset	alle 12 -vuotiaat

Lipputyypit ja hinnat

Kertaliput						
Yksi vyöhyke	1	2 ¹⁾	YVI	2,60	2,60	1,00
Yksi vyöhyke	2 ²⁾	2	2	3,50	3,50	1,80
Kaksi vyöhykettä	1 - 2	2 - 2	2 - 2	5,00	5,00	2,50
Kolme vyöhykettä	1 - 2	2 - 2	2 - 2	7,50	7,50	3,60
Vuorentausta -	1 - YVI			3,50	3,50	1,80
Soppeenmäki -	1 - YVI			5,00	5,00	2,50

¹⁾ Vain Nokialla ²⁾ Nokialla vain vyöhyke 3

Matkakorttiliput						
Arvolippu						
10 €, 20 €, 30 €...	1			1,78	1,29	0,89
Opiskelijat ³⁾	1			1,29	-	-
Seniorit ³⁾ klo 9-14	1			0,89	-	-
Kausilippu						
30 vrk	1			48,00	33,50	24,00
Opiskelijat ³⁾	1			33,50	-	-
90 vrk	1			118,00	-	-
180 vrk	1			220,00	-	-
360 vrk ⁴⁾	1			300,00	300,00	300,00
Työmatkalippu, 50 mtk/30 vrk	1			42,00	-	-
Sarjalippu						
Kaksi vyöhykettä, 30 mtk/180 vrk	1 - 2	2 - 2	2 - 2	96,00	96,00	48,00
Kolme vyöhykettä, 30 mtk/180 vrk	1 - 2	2 - 2	2 - 2	155,00	155,00	77,00
Seutulippu						
Joustoseutulippu ⁴⁾ 5), 30 matkapv/90 vrk				123,00	123,00	123,00
Seutulippu ⁴⁾ 5), 30 vrk				79,00	79,00	79,00
Seutu+VR -lippu ⁴⁾ 6) 30 pv				79,00	79,00	79,00

³⁾ Henkilökohtainen lippu, tietyin ehdoin.

⁴⁾ Henkilökohtainen lippu.

⁵⁾ Kotikuntaehto: Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Tampere tai Ylöjärvi

⁶⁾ Kotikuntaehto: Nokia tai Lempäälä. Kelpoisuus junassa: kotikunta-Tampere. Kelpoisuus bussissa: Kangasala, Lempäälä, Nokia, Pirkkala, Tampere, Ylöjärvi

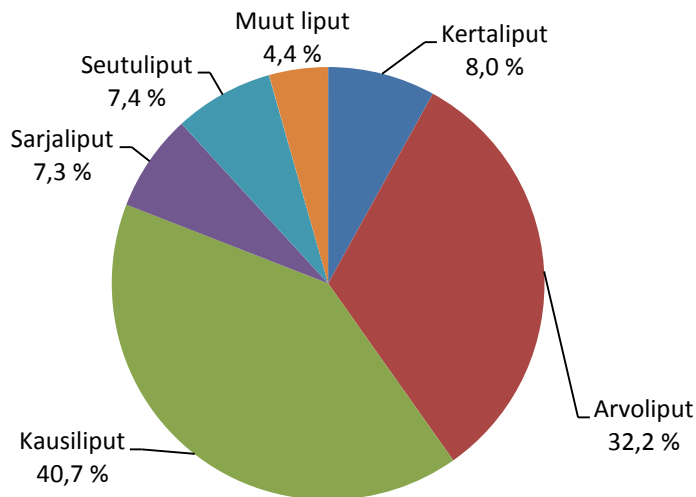
Matkailijaliput						
Yksi vyöhyke	1			6,50/4,00	4,50/3,00	3,00/2,00
Kolme vyöhykettä	1 - 2	2 - 2	2 - 2	12,00/8,00	8,00/6,00	6,00/4,00

Yölisä 00.00 - 04.40				
Käteisellä	1	2	2	3,40
Arvolipulla	1	2	2	2,60

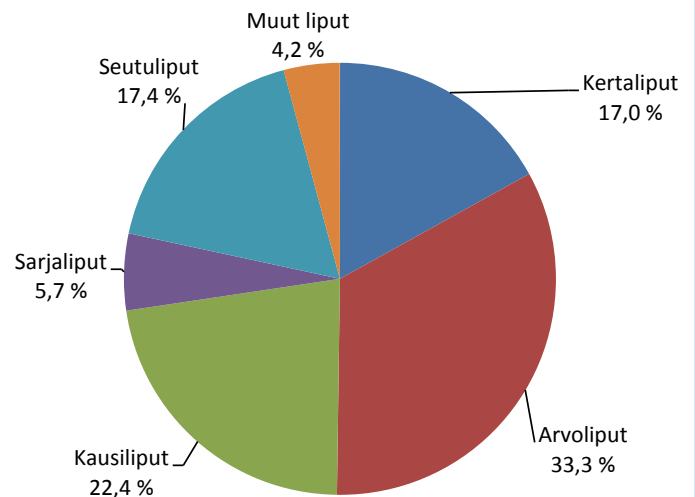
- 1** Tampere, Pirkkala, Pitkäniemi (Nokia), Vatiala (Kangasala), Siivikkala (Ylöjärvi), Sääksjärvi, Höytämö (Lempäälä)
- 2** Lempäälä, Kangasala, Nokia
- 3** Tottijärvi, Sarkola (Nokia), Vesilahti
- S** Lempäälä, Kangasala, Nokia, Pirkkala, Tampere, Ylöjärvi
- YVI** Soppeenmäki, Vuorentausta (Ylöjärvi)

NOUSUT LIPPUTYYPEITTÄIN

LIPPUTULOT LIPPUTYYPEITTÄIN

Nousut lipputyypeittäin vuonna 2015

	Joliliikenne	Palveluliikenne	Käyttökorvausliikenne	Kaikki yhteensä	%-osuus
Kertaliput	2 774 043	6 692	57 583	2 835 318	8,0
Arvoliput	11 077 481	192 779	94 181	11 364 441	32,2
Kausiliput	14 225 882	23 614	135 539	14 385 035	40,7
Sarjaliput	2 520 916	2 808	37 992	2 561 716	7,3
Seutuliput	2 419 661 ¹	184	197 883 ²	2 617 727	7,4
Muut liput	1 540 040	6 599	10 291	1 556 930	4,4
Yhteensä	34 558 023	232 676	530 468	35 321 167	100,0

1 sisältää sekä Tampereen että Matkahuollon matkakorteilla tehdyt matkat

2 sisältää vain Tampereen matkakortilla tehdyt matkat

Lipputulot (sis. alv) lipputyypeittäin vuonna 2015

	Joliliikenne	Palveluliikenne	Käyttökorvausliikenne	Kaikki yhteensä	%-osuus
Kertaliput	7 219 720,30	14 121,50	204 468,10	7 438 309,90	17,0
Arvoliput	14 281 333,10	184 342,22	129 863,79	14 595 539,11	33,3
Kausiliput	9 734 924,47	9 388,09	93 739,19	9 838 051,75	22,4
Sarjaliput	2 465 558,16	2 564,88	49 071,15	2 517 194,19	5,7
Seutuliput	6 952 294,36	328,28	683 809,96	7 636 432,60	17,4
Muut liput	1 827 888,12	5 063,56	12 425,62	1 845 377,30	4,2
Yhteensä	42 481 718,51	215 808,53	1 173 377,81	43 870 904,85	100,0

Yhteistariffin nousut 2015

Käyttökorvausliikenne - seutulippu	332 586
Pali	232 676
Joli-liikenne	34 558 023
Yhteensä	35 123 285

MAKSU- JA INFORMAATIOJÄRJESTELMÄT SEKÄ SÄHKÖISET PALVELUT

I Lippu- ja maksujärjestelmää valmisteltiin kesän 2016 vyöhyke- muutuksiin ja kehitettiin mm. mahdollistamalla tamperelaisten ja pirkkalalaisten seniorialennuksen voimaan astuminen ilman käyntiä asiakaspalvelussa. Netti latauspalvelun kehittämistä jatkettiin mm. siirtymällä vetuma-maksamiseen sekä mahdollistamalla Tampereen perusopetuksen koululipun nettijakelu.

Nettipalvelun kautta myytiin kertomusvuonna yli 273 000 lippua/ korttia ja palvelu sai yli 22 000 uutta käyttäjää. Informaatiojärjestelmän toimintaa tarkkaillaan päivittäisessä toiminnassa sekä palvelun- tarjoajien kanssa pidettävissä seurantalavereissa. Uusia informaatiojärjestelmän laitteita on tilattu uutta käyttöönotettua bussikalusta varten, jotta jokaisessa Tampereen joukkoliikenteen sopimusliikennettä ajavassa autossa olisi tarvittavat laitteet.

Liikennevaloetuedet ovat toiminnassa yli sadassa liittymässä Tampereella eli lähes jokaisessa liikennevaloliittymässä, jossa bussiliikennettä on.

Tampereen joukkoliikenteen sähköisiä aikataulupalveluita (aikataulut.tampere.fi, linjakartta.tampere.fi ja reittiopas.tampere.fi) käytettiin vuonna 2015 runsaasti. Aikataulut.tampere.fi sivuilla oli vuonna 2015 noin 1,4 miljoonaa käyttäjää ja 8,4 milj. käyntiä. Mobiililaitteilla aikataulusivuja käytettiin vuonna 2015 yli 1,2 miljoonaa kertaa.

Reittiopasta vuonna 2015 käytettiin vastaavasti 3,5 miljoonaa kertaa ja käyttäjiä sillä oli yli 700 000.

Vuonna 2015 sähköisiä palveluita kehitettiin lisäämällä palveluihin mahdollisuus tarkastella erikseen kaikkien linjavariaatioiden reittejä ja reittivariaatioiden aikatauluja.

Kortti- ja maksujärjestelmähistoria Tampereella

1993 Kaupunginvaltuusto päättää uuden rahastusjärjestelmän lippulajeista ja lippujen hinnoitteluperiaatteista 8.9.1993. 1994 Kertalippujen myynti aloitetaan autoissa uusilla rahastuslaitteilla 1.1.2004. 1995 Kortin lukijalaitteet tulevat kaikkiin liikennelaitoksen autoihin. Matkakorttien alustus ja myynti alkaa liikennelaitoksen neuvonnoissa. Arvolippu tamperelaisille 65 vuotta täyttäneille ja veteraaneille otetaan käyttöön. 1996 Matkakorttien lataus aloitetaan myös jälleenmyyntipisteissä. Yhteistariffiliikenne alkaa 3.6.1996. Liikennelaitoksen lisäksi rahastusjärjestelmän ottavat käyttöön Väinö Paunu Oy, Länsilinjat Oy, Alhonen & Lastunen Oy (nykyinen Veolia Transport Tampere Oy), Valkeakosken Liikenne Oy, Luopioisten Linja Oy ja Helmikkala Ky. 1997 Korttilaitteet varustetaan lukemaan GPT:n korttien lisäksi myös Mifare-kortteja. Seutulippu ja Matkahuollon kontaktillinen älykortti otetaan käyttöön. Heinäkuusta 1997 lähtien vain uusi rahastusjärjestelmä on käytössä. 1999 Rahastusjärjestelmä otetaan käyttöön myös palvelulinjoilla.	2003 Matkakortin arvolipulla voi maksaa sisäänkäynnin Tampereen uimahalleissa. Mobiililippu (SMS) koekäyttöön. 2006 Työsuhdematkalippu otetaan käyttöön. 2007 Päätettiin uuden matkakorttijärjestelmän hankinnasta. Työsuhdelipun laskutus- ja kirjanpito-liittymä saadaan SAP -järjestelmään. Sopimus valitun laite- ja ohjelmatoimittajan Pusatec Oy:n kanssa allekirjoitetaan 29.10.2007. 2008 Uusi matkailukortti (Ultra Mifare) käyttöön toukokuussa. Ajoneuvolaitteasennukset valmiit elokuussa. 2009 Netti latauspalveluprojekti käynnistyy. Uudet myyntilaitteet ja -ohjelmat latauspisteisiin. Matkakorttien konvertointi alkaa. Uudesta infojärjestelmästä solmitaan sopimus Logica Suomi Oy:n kanssa. 2010 Uuden informaatiojärjestelmän (IJ-2010) rakentaminen alkaa. Uusi matkakortti, asiakaspalveluohjelma, asiakas- ja korttirekisteri ja clearing otetaan käyttöön. IJ-2010 -järjestelmän pilottikokonaisuus hyväksytään. Lissu Liikenteenseuranta julkistetaan osana IJ-2010 -järjestelmää.	2011 Netti latauspalvelun tuotantoympäristö (aidot yhteydet, myös tunnistautumisen ja maksaminen) pystytetään. Ensimmäiset nettilatauspalvelussa ostetut liput ladataan kortteille (testiryhmä). 2012 Netti latauspalvelu otetaan asiakaskäyttöön (lippusaldotarkistukset ja sähköpostimuistutukset, peruslippujen ostot). 2013 Seutu+VR -lippukokeilu käynnistyy. Netti latauspalvelun laajentaminen: - henkilökohtaisen matkakortin tilaaminen - työsuhdelippujen jakelu 2014 Otettiin käyttöön uusia lippuja (mm. sarjaliput, Kelan koulumatkatukiliput), lippujen kelpoisuusalueita ja alennuksia laajennettiin (esim. seniorialennus myös pirkkalalaisille). Netti latauspalvelun kehittämistä jatkettiin mm.: - työsuhde- ja muiden etuuslippujen hallinta - yrityskäyttöliittymä - ensimmäisen seutulipun, Pirkkalan koululippujen ja Kelan koulumatkatukilipun hankinta - arvolippuostot kortille myös uimahalleissa Nokialla ja Ylöjärvellä 2015 Aktiivipassi otettiin käyttöön huhtikuussa.

Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikennelausutus aloitti toimintansa 1.1.2011, ja se toimii kuntien hyväksymän yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Tampereen, Nokian, Oriveden ja Ylöjärven kaupunkien sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kuntien yhteisenä seudullisena joukkoliikenteen toimivaltaisena viranomaisena Tampereen kaupunginvaltuuston ja hallituksen alaisuudessa.

Joukkoliikennelausutuksessa on 14 jäsentä, joista Tampereelta seitsemän henkilökohtaisine varajäsenineen sekä Nokian, Oriveden ja Ylöjärven kaupungeista sekä Kangasalan, Lempäälän, Pirkkalan ja Vesilahden kunnista kustakin yksi jäsen henkilökohtaisine varajäsenineen.

Lautakunnan kokoonpano

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Lempäälä	Veijo Niemi (PS)	Liisa Teeri (SDP)
Ylöjärvi	Riitta Vilén (KOK)	Minna Sorsa (Vihr)
Nokia	Raija Nurminen (SDP)	Pia Marjamaa (PS)
Vesilahti	Anna Paavilainen (Kesk.)	Marko Lounasranta (SDP)
Kangasala	Stiina Lahikainen (Vihr)	Markku Nieminen (KOK)
Orivesi	Ilkka Hjerpe (SDP)	Jussi Viljanen (KOK)
Pirkkala	Antero Saksala (KOK)	Riku Merikoski (Vihr)
Tampere	Pekka Salmi (SDP) pj. Antti Ivanoff (KOK) varapj. Aila Dünder-Järvinen (SDP) Emilia Olkanen (Vihr) Lassi Kaleva (PS) Matti Höyry (KOK) Tuomas Räihä (Kesk.)	Lasse Eskonen (SDP) Ilpo Rantanen (KOK) Anneli Kivistö (SDP) Jaakko Stenhäll (Vihr) Aarne Raevaara (PS) Minna Talonen (KOK) Anna-Kaarina Rantaviita-Tiainen (Kesk.)
Elina Sirén (KOK), kaupunginhallituksen edustaja		

Päätökset

Joukkoliikennelausutusta kokoontui kertomusvuonna 12 kertaa, ja pöytäkirjoihin kertyi yhteensä 98 pykälää.

Vuoden aikana mm. hyväksyttiin tilinpäätös vuodelta 2014 ja vuosisuunnitelma vuodelle 2015, päätettiin kesä- ja talvikauden palvelutasosta, ratkaistiin kolme tarjouskilpailua, hyväksyttiin joukkoliikenteen talousarviot vuodelle 2016 sekä Tampereen että seudullisen yhteistoiminnan osalta sekä hyväksyttiin palvelukokonaisuuden toiminnan ja talouden seurantaraportit tammi-huhtikuulta 2015 sekä tammi-elokuulta 2015.

Lautakunta päätti kertomusvuonna joukkoliikenteen taksoista 1.1.2016 alkaen, joukkoliikenteen järjestämistavasta sekä Ylöjärven että Oriveden ja Tampereen välisessä liikenteessä, maksuvyöhykkeen 3 laajennuksesta Nokialla, Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen lippu- ja tariffijärjestelmästä 6.6.2016 alkaen, sähköbussijärjestelmän hankinnasta, Tampereen matkakortin käyttämisestä Klienti Oy:n kanta-asiakaspalvelussa ja reittipohjaisen käyttöoikeussopimuksen jatkamisesta Tampereen rautatieaseman ja Tampere-Pirkkala -lentoaseman välisen linja-autoliikenteen hoitamisessa.

Lautakunta vastasi kertomusvuonna neljään valtuusto- ja kahteen kuntalaisaloitteeseen ja antoi kaksi lausuntoa Pirkanmaan ELY-keskukselle. Muutoshakemuksia siirtymäajan liikennöintisopimuksiin käsiteltiin kerran.

Joukkoliikennelausutuksen tehtävät

1. Valmistelee ja tekee muille kunnille esityksen toimivalta-alueensa joukkoliikenteen tavoitteellisesta palvelutasosta,
2. määrittelee ja toimeenpanee toimivalta-alueensa joukkoliikenteen palvelutason Tampereen osalta ja muiden kuntien omasta palvelutasostaan tekemien päätösten pohjalta,
3. päättää yksinomaan toimivalta-alueensa sisällä harjoitettavan joukkoliikenteen järjestämistavasta,
4. päättää yksinomaan toimivalta-alueellansa harjoitettavan joukkoliikenteen hankinnasta,
5. myöntää lupaviranomaisena yksinomaan toimivalta-alueellaan harjoitettavaan reittiliikenteeseen ja kutsujoukkoliikenteeseen luvat liikenteenharjoittajien hakemuksesta,
6. päättää kuntien ja valtion toimivalta-alueensa joukkoliikenteeseen osoittamien tukien, avustusten ja määrärahojen hakemisesta ja käyttämisestä
7. antaa lausunnot toisen joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alueeseen kuuluvasta liikenteestä
8. hoitaa muut joukkoliikennelaissa ja palvelusopimusasetuksessa paikalliselle toimivaltaiselle viranomaiselle määrätty tehtävät.

Tiedotus

Joukkoliikenteen palveluista tiedotettiin julkaisemalla aikataulukirjat kesällä ja syksyllä. Sekä kesä- että talvikirja jaettiin postin kautta jokaiseen kotitalouteen Tampereella, Nokialla, Ylöjärvellä, Pirkkalassa, Kangasalla, Lempäälässä, Orivedellä ja Vesilahdessa.

Tampereen joukkoliikenne oli näkyvästi esillä Tampereen tiedotuslehdessä, joka jaetaan kaikille Tampereen asukkailla viisi kertaa vuodessa.

Uutena palveluna kertomusvuonna aloitettiin uutiskirje-palvelu, jonka avulla palvelun tilaajille kerrottiin ajankohtaisista asioista.

Joukkoliikenteen uudet nettisivut julkaistiin huhtikuussa. Sivusto muutettiin responsiiviseksi, jolloin selailu on helpomaa esimerkiksi tabletilla tai kännykällä, kun sivut skaalautuvat näyttökoon mukaan. Myös sivujen ilme ja rakenne uudistettiin. Sisällöt jaoteltiin kolmeen eri aihealueen alle: aikataulut ja reitit, liput ja hinnat sekä ohjeita ja tietoa.

Joukkoliikenteen Facebook-sivut keräsivät edelleen hyvin uusia käyttäjiä. Vuoden vaihteessa tykkääjiä oli lähes 4000.

Joukkoliikenne oli esillä viidessä yleisötilaisuudessa vuoden aikana. Nokialla ja Teiskossa järjestettiin yleisötilaisuudet keväällä alueiden joukkoliikenteestä. Lisäksi joukkoliikenne oli mukana raitiotien suunnittelua koskeneissa yleisötilaisuuksissa 26.11. ja 2.12 sekä 8.12. Länsi-Tampere-illassa, jossa joukkoliikenteen suunnittelu oli esittelemässä alueen linjastoluonnoksia. Nokian ja Länsi-Tampereen linjastosuunnitelmista oli mahdollisuus myös antaa palautetta nettikyselyiden välityksellä. Erillinen nettikysely oli avoinna marras-joulukuussa, ja sen tavoitteena oli kartoittaa matkakohteita Tampereen keskustassa sekä joukkoliikenteen parhaita, huonoimpia ja kokonaan puuttuvia yhteyksiä keskusta-alueen lisäksi koko kaupunkiseudulla.

Vuoden aikana lähetettiin yksi suoramarkkinointikirje, kun nokialaisia kutsuttiin mukaan yleisötilaisuuteen ja kerrottiin kertalipun hinnan alennuksesta.

Markkinointi

Tammikuussa joukkoliikenne osallistui 4-luokkalaisille tarkoitettuun vaikuttamispäivään.

Jo perinteeksi muodostuneet eskariajelut järjestettiin maaliskuun vaihteessa, ja bussimatkustukseen kävi tutustumassa noin 1700 tamperelaista lasta. Kaikki esikoululaiset saivat joukkoliikenneaiheisen tehtäväkirjasen, jossa opastettiin joukkoliikenteen käyttöön.

Juhannuksena joukkoliikenne oli mukana Valtteri Festivaalilla.

Elokuussa lanseerattiin uusi kanta-asiakaspalvelu Tampereen matkakortin käyttäjille. Klienti-palveluun liittyneissä keskustan kivijalkaliikkeissä ja ravintoloissa tarjottiin asiakasetuja Tampereen matkakortin käyttäjille.

Syyskuussa joukkoliikenne julkisti hyväntekeväisyyskampanjan liikkujan viikon ja Tampereen matkakortin 20-vuotisjuhlan kunniaksi. Kampanjan ideana oli kasvattaa hyväntekeväisyyspottia Liikkujan viikon matkamäärien mukana.

Vertailukohteena oli vuoden 2014 Liikkujan viikon matkamäärä. Syyskuun lopulla 4000 euron hyväntekeväisyyspotti lahjoitettiin yleisöäänestyksen perusteella valikoituneelle Hope ry Tampereelle, joka toimii vähävaraisten perheiden hyväksi.

Auton vapaapäivään 22.9. liittyen markkinoitiin matkakorttia, ja uuden matkakortin Nella Nettilatauspalvelun kautta tilanneille ladattiin matkakortille valmiiksi 10 euron arvolippu. Kampanja oli esillä mm. pysäkkimainoksissa.

Joulukuussa joukkoliikenne osallistui Tampereen Joulutorille. Joukkoliikenteen logo oli näkyvässä Joulutorin mainoksissa, ja joukkoliikenteellä oli iso seinämainos torilla.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tampereen kaupunkiseudulla toteutettiin joukkoliikenteen järjestämistavan muutos 30.6.2014 alkaen Pirkkalan, Lempäälän, Vesilahden, Kangasalan ja Nokian joukko-liikennepalveluihin. Siirtymäajan sopimukset korvaavat palvelut toteutettiin näillä alueilla yhteen sovittaen Tampereen linjaston kanssa. Lempäälän, Kangasalan ja Nokian alueilla vähäisissä määrin sekä Ori-vedellä ja Ylöjärvellä pääosin siirtymäajan sopimukset jatkuvat vuoden 2016 kesään asti. Siirtymäajan liikenteisiin liittyvä seu-tulippujärjestelmä ylläpidetään ja valtion-tuet kanavoidaan palvelukokonaisuuden kautta koko kaupunkiseudulla. Kesäliikennekauden 2016 alussa toteutuu seudullisen liikenteen seuraava kehi-tysvaihe, kun Ylöjärven ja Oriveden suunnan liikenteiden järjestämistapa muuttuu. Samalla toteutetaan koko kaupunkiseudun kattava yhtenäinen lippu- ja maksujärjestelmä, joka perustuu yhdyskuntarakentee-seen ja etäisyyteen perustuviin maksuvyö-hykkeisiin. Samalla lipputuotevalikoima sekä asiakas- ja ikäryhmähinnoittelu yhte-näistyvät koko kaupunkiseudulla.

Vuoden 2015 aikana palvelutarjontaan tehtiin pienehköjä tarkistuksia ja vuoro-tarjontaa lisättiin kapasiteetin loppumisen johdosta erityisesti Pirkkalan suunnalla sekä Hervannan liikennepalveluissa. Jouk-koliikenteen lippujen hintoja korotettiin 1.1.2015 alkaen noin 2 prosenttia. Koro-tus kohdistettiin kaikkiin lipputuotteisiin. Joukko-liikenteen kustannustaso säilyi vuo-den 2014 tasolla. Kaupunkistra-

tegian valtuustokauden tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen kulkumuoto-osuus nykyisestä 19 prosen-tista 22 prosenttiin, mikä edellyttäisi keski-määrin 3-4 prosentin vuosittaista kasvua. Sitovaksi tavoitteeksi vuodelle 2015 ase-tettiin 2 prosentin kasvu matkustajamäärä-rissä, johon ei heikon työllisyystilanteen takia päästy vaan matkustajamäärät kas-voivat noin prosentin. Joukkoliikennelautakunnan tilaaman lii-kenteen matkustajamäärä kokonaisuudes-saan kasvoi pääosin seutulaa-jentumisesta johtuen noin 2,5 miljoonalla matkus-tajalla (5 prosenttia).

Palvelukokonaisuuden talous

Toimintatuotot toteutuivat noin 0,1 milj. euroa talousarviota pienempänä aiheu-tuen lähinnä ennusteita pienemmästä matkustajamäärästä. Alitus on noin 3 pro-millea. Toimintakulut toteutuivat 0,5 milj. eu-roa talousarviota pienempänä. Joukkolii-kenteen hoidon kustannuskehitys toteutui vuonna 2015 selvästi ennakoitua maltillise-mpana. Talousarviossa varauduttiin 2,5 prosentin kustannuskasvuun mutta ylei-nen kustannustaso säilyi samana. Toimintakate oli 11,7 milj. euroa toteu-tuen 0,3 milj. euroa talousarviota parem-pana. Toimintakate kertoo Tampereen kaupungin osuuden seudullisen jouk-koliikenteen järjestämiskustannuksista. Mui-den kuntien maksu-osuudet olivat yhteen-sä 1,9 milj. euroa. Valtiontukea toteutui noin 2,3 milj. euroa.

Palvelutilauksen toteutuminen (1000 eur)

Joukkoliikenne	Toteuma	Muutettu talousarvio	Ero
Sopimusliikenne	27 364	26 600	764
Oma tuotanto yhteensä	27 364	26 600	764
Sopimusliikenne	25 518	26 648	-1 130
Tukipalvelut	1 812	1 918	-106
Muu tuotanto yhteensä	27 330	28 566	-1 236
YHTEENSÄ	54 694	55 166	-472

Sopijakuntien maksuosuudet (1000 eur)

Kunta	Maksuosuus	eur/asukas
Kangasala	400	13,12
Lempäälä	265	11,93
Nokia	383	11,66
Orivesi	41	4,30
Pirkkala	451	24,16
Vesilahti	101	22,58
Ylöjärvi	402	12,46
Yhteensä	2 044	13,57
Tampere	11 653	52,26
Kaikki yhteensä	13 697	

Palvelukokonaisuuden talous (1000 eur)

Joukkoliikenne	Toteuma	Muutettu talousarvio	Ero	Alkuperäinen talousarvio	KV:n muutokset	Muut muutokset
Toimintatuotot	43 041	43 169	-128	43 169	0	0
Toimintakulut	-54 694	-55 166	472	-55 166	0	0
Toimintakate	-11 653	-11 997	344	-11 997	0	0

Toiminnalliset tavoitteet 2015

Joukkoliikenteen matkustajamäärä on kasvanut 2 prosenttia vuodesta 2014.

Arvio tavoitteen toteutumisesta

Tavoite ei toteutunut. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kasvoi Tampereella vuonna 2015 yhden prosentin verran verrattuna vuoteen 2014. Raitiotien suunnittelu eteni aikataulun mukaisesti.

TILATTU SOPIMUSLIIKENNE

	2015	2014	1.1.-29.6. 2014	30.6.-31.12. 2014	2013	2012
Linjakilometrit						
TKL	9 060 424	8 953 076	4 443 110	4 509 966	9 102 853	8 884 037
Väinö Paunu Oy	5 237 267	2 916 316	740 653	2 175 663	2 247 848	1 619 607
Länsilinjat Oy	2 982 924	1 112 075	89 900	1 022 175	1 182 461	448 081
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	1 596 189	1 504 427	705 466	798 961		1 363 825
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky	146 749	152 364	75 664	76 700	155 660	162 875
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	303 928	292 246	144 291	147 955		
Pirkanmaan Tilausliikenne	142 620	71 718		71 718		
Valkeakosken liikenne	121 082	59 109		59 109		
Tilausliikenne Atro Vuolle Oy					25 117	41 162
Onnibus Oy					118 108	
YHTEENSÄ	17 994 994	15 061 331	6 199 084	8 862 247	12 832 047	12 519 587
Linjatunnit						
TKL	429 625	424 496	212 761	211 735	439 058	428 548
Väinö Paunu Oy	226 701	129 543	34 092	95 451	104 892	77 950
Länsilinjat Oy	121 976	44 556	7 285	37 271	64 941	26 593
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	76 700	73 354	34 827	38 527		68 104
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky	5 285	5 269	2 602	2 667	5 254	5 638
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	21 220	20 496	10 069	10 427		
Pirkanmaan Tilausliikenne	4 609	2 305		2 305		
Valkeakosken liikenne	3 035	1 491		1 491		
Tilausliikenne Atro Vuolle Oy					2 249	3 686
Onnibus Oy					8 166	
YHTEENSÄ	812 451	701 510	301 636	399 874	624 559	610 520
Autopäivät						
TKL	33 368	32408	16104	16304	32 963	32 047
Väinö Paunu Oy	17 609	9472	2372	7100	7 470	5 426
Länsilinjat Oy	8 359	3110	480	2630	4 283	1 857
Tarjousyhteenliittymä Väinö Paunu Oy ja Länsilinjat Oy	5 417	5168	2472	2696		4 573
Tilausliikenne Lauri Möttö Ky	566	565	281	284	565	664
Satakunnan liikenne (alk. 17.4.14, tätä ennen Onnibus)	1 341	1291	639	652		
Pirkanmaan Tilausliikenne	658	330		330		
Valkeakosken liikenne	410	200		200		
Tilausliikenne Atro Vuolle Oy					222	364
Onnibus Oy					521	
YHTEENSÄ	62 311	52 544	22 348	22 348	46 024	44 931

TILASTOJA

Tunnusluvut/ joukkoliikenne		2015	2014	2013	2012	2011
Matkustajamäärät						
nousijamäärä - sopimusliikenne	kpl/v	34 558 023	32 049 010	30 457 504	30 397 683	28 783 190
nousijamäärä - yhteistariffiliikenne	kpl/v	35 123 284	33 125 988	32 052 771	32 062 948	30 662 405
sopimusliikenteen osuus yhteistariffiliikenteestä	%	98,4	96,7	95,0	94,8	93,9
Tehokkuus/taloudellisuus						
joukkoliikenteen subventioaste	%	22,9	22,5	26,6	26,4	26,8
subventio/nousija - sopimusliikenne	€/nousu	0,37	0,37	0,41	0,39	0,40
subventio/linjakm - sopimusliikenne	€/linjakm	0,71	0,78	0,97	0,95	0,94
nousijat/linjakm - sopimusliikenne	nousu/linjakm	1,9	2,1	2,4	2,4	2,4
aikataulunopeus (linjakm/linjah)	km/h	22,1	21,5	20,5	20,5	20,5
Toiminnan laajuus			1.1. - 29.6.			
linjakm/asukas - sopimusliikenne	linjakm/asukas	54,2	55,6	58,2	57,6	57,0
nousuja/asukas - sopimusliikenne	nousu/as	104,2	143,6	138,1	139,8	135,0
nousuja/asukas - yhteistariffiliikenne	nousu/as	105,9	148,4	145,3	147,5	143,8
joukkoliikenteen subventio/asukas Tampere	€/as	57,46	52,62	56,40	54,57	53,47
joukkoliikenteen subventio/asukas koko seutu	€/as	40,16				
sopimusliikenne käyttökorvausliikenne yhteistariffiliikenne nousu subventio subventioaste	tilaajan tilaama liikenne linjalupaliikennettä, joka noudattaa Tampereella Tampereen tariffiohjeita sopimusliikenne + käyttökorvausliikenne sisältää myös vaihtomatkat palvelukokonaisuuden ja tilaajayksikön toimintakate subventio/palvelukokonaisuuden ja tilaajayksikön toimintamenoilla					

Kaupunkiympäristön kehittäminen
Tampereen kaupunki

PL 487, Frenckellinaukio 2 E
PL 284 (laskutus)

33101 Tampere
Puh. vaihde 03 565 611

joukkoliikenne@tampere.fi
etunimi.sukunimi@tampere.fi

joukkoliikenne.tampere.fi
www.facebook.com/tampereen.joukkoliikenne

Yksi kaikkien puolesta.